

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 10Csp/53/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5716209791
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 04. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Gazdačková
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2018:5716209791.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Martin sudkyňou JUDr. Máriou Gazdačkovou v právnej veci žalobcu POHOTOVOSŤ, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, IČO: 35 807 598 právne zastúpeného JUDr. Barbora Korenecová, advokát so sídlom v Bratislave, Slnecná 765/3, IČO: 42 174 902 proti žalovanému N. J., Y.. XX.X.XXXX, E. J. XXX, L. L., v konaní o zaplatenie 1.150 € s príslušenstvom takto

rozhodol:

I. Žalovaný je žalobcovi povinný zaplatiť sumu 450 € spolu s 5 % úrokom z omeškania ročne od 22.3.2014 do zaplatenia, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Žalobca má proti žalovanému právo na náhradu trov konania vrátane odvolacieho konania v plnom rozsahu.

III. O výške náhrady trov konania rozhodne po právoplatnosti tohto rozsudku súd prvej inštancie samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

odôvodnenie:

1. Žalobou podanou na tunajšom súde dňa 19.8.2016 sa žalobca proti žalovanému domáhal zaplatenia sumy 1.150 € spolu s 5 % úrokom z omeškania ročne za obdobie od 22.3.2014 do zaplatenia a náhrady trov konania.

2. Žalobu žalobca odôvodnil tou skutočnosťou, že žalovanému ako veriteľ dlžníkovi na základe zmluvy o úvere číslo 602300147 zo dňa 25.1.2013 požičal - poskytol úver vo výške 700 €, ktorý sa žalovaný zaviazal vrátiť spolu s príslušným poplatkom vo výške 680 €, čiže spolu sa zaviazal zaplatiť sumu 1 380 € za podmienok dohodnutých v zmluve. Úver má byť splatený dvanástimi mesačnými splátkami po 115 € od 28.2.2013. Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy boli všeobecné podmienky poskytnutia úveru, kde sa strany úverovej zmluvy dohodli, že tretina poplatku predstavuje dohodnutý úrok a dve tretiny poplatku predstavujú náklady na vypracovanie uzatvorenia zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou. Žalovaný však úver riadne nesplácal napriek výzvam žalobcu. Žalobca podal trestné oznámenie polícii pre podozrenie zo spáchania prečinu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Tr. zákona a po vykonanom vyšetrowaní Okresný súd Martin trestným rozkazom sp. zn. 3T/159/2014 zo dňa 24.9.2014 uznal žalovaného vinným zo spáchania prečinu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Tr. zákona, avšak žalobcu ako veriteľa podľa § 288 ods. 1 Tr. poriadku odkázal s nárokom na náhradu škody na občianske súdne konanie. Trestný rozkaz nadobudol právoplatnosť 14.10.2014. Od doručenia trestného rozkazu žalovaný žalobcovi nezaplatil žiadnu sumu. Na dôkaz svojich tvrdení žalobca do spisu pripojil všeobecné podmienky poskytnutia úveru, výpis zo svojho Obchodného registra, kópiu trestného rozkazu Okresného súdu Martin sp. zn. 3T/159/2014 zo dňa 24.9.2014, ktorý nadobudol právoplatnosť 14.10.2014 a úverovú zmluvu.

3. Žalovaný sa k žalobe nevyjadril, pretože sa mu ju nepodarilo doručiť do vlastných rúk, keďže sa nezdržiava v mieste svojho trvalého bydliska. Súd mu preto žalobu, jej prílohy a poučenie strany doručoval spôsobom, ktorý predpokladá ustanovenie § 116 ods. 2 C. s. p., teda zverejnením týchto listín na webovej stránke súdu a na úradnej tabuli súdu. Pisomnosti sa považovali po 15 dňoch od zverejnenia za doručené, aj keď sa o tom žalovaný nedozvedel. Na adresu evidovanú v Registri obyvateľov SR bolo žalovanému zasielané aj predvolanie na pojednávanie na deň 24.8.2017, ktoré súd vykonal v neprítomnosti strán riadne predvolaných. Svoju neprítomnosť ospravedlnil iba žalobca, ktorý v priebehu konania na žalobe zotrval.

4. Strany sporu, a to žalobca ako veriteľ a žalovaný ako dlžník dňa 25.1.2013 uzavreli spolu úverovú zmluvu čísla uvedeného v žalobe. Na základe tejto úverovej zmluvy žalobca žalovanému poskytol úver v sume 700 € za poplatok vo výške 680 €, čiže žalovaný mal celkovo zaplatiť sumu 1.380 € v dvanástich mesačných splátkach po 115 € počnúc 28.2.2013. Na formulárovej zmluve bolo uvedené, že finančné prostriedky sú poskytnuté na výkon podnikania. Je pravdou, že žalovaný v predmetnej zmluve bol identifikovaný aj svojím identifikačným číslom organizácie (IČO). Zo všeobecných podmienok poskytnutia úveru vyplývalo, že sú formulárovými všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru v prípade, keď je úver poskytovaný podľa Obchodného zákonníka a vzťahy zmluvných strán sú upravené Obchodným zákonníkom. Z trestného rozkazu Okresného súdu Martin sp. zn. 3T/159/2014 z 24.9.2014, ktorý nadobudol právoplatnosť 14.10.2014 vyplynulo, že žalovaný bol okrem iného uznaný za vinného aj z pokračovacieho prečinu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Tr. zákona, ktorého sa dopustil s čiastkovými skutkami opísanými v bode 2 až 4 skutkovej vety trestného rozkazu, a to vždy konaním z 26.11.2012, keď uzatvoril zmluvu o spotrebiteľskom úvere s obchodnou spoločnosťou Telervis plus, a.s. a skutkami z 25.1.2013 a z 26.2.2013, keď mal podľa obžaloby a aj trestného rozkazu uzatvoriť a uzatvoril so žalobcom úverovú zmluvu uvedenú v žalobe a následne dňa 26.2.2013 uzatvoril ďalšiu úverovú zmluvu. V oboch prípadoch boli úverové zmluvy charakterizované ako bezúčelové hotovostné spotrebiteľské úvery poskytnuté vo výške 700 € (podľa zmluvy z 25.1.2013) a v sume 350 € (podľa zmluvy z 26.2.2013).

5. Majúc preukázané tieto skutočnosti, súd dospel k presvedčeniu, že žaloba nie je dôvodná v celom rozsahu.

6. Vo svojom rozsudku zo dňa 24.8.2017 súd dospel k presvedčeniu, že žalovaný nemal v úmysle správať sa podľa dohodnutých podmienok v úverových zmluvách, čo svedčí o tom, že sa dopustil podvodného konania vo vzťahu k svojmu veriteľovi a jeho vôľa z hľadiska posúdenia občiansko - právneho vzťahu nebola vážna, teda žalovaný vôbec nemal v úmysle poskytnuté úvery splácať, spravovať sa úverovými podmienkami. Súd zaujal právny názor, že právny úkon úverovej zmluvy, ktorá bola uzavretá medzi žalobcom a žalovaným dňa 25.1.2013, trpí vadou nedostatku vážnej vôle, čo robí tento právny úkon neplatným v zmysle ust. § 37 ods. 1 Obč. zákonníka a v dôsledku tejto skutočnosti má žalobca len nárok, ktorý vyplýva z ust. § 451 a nasl. Obč. zákonníka. Keďže žalovaný získal na úkor žalobcu plnenie z právneho dôvodu, ktorý bol neplatný, teda z neplatnej zmluvy, mal podľa názoru súdu len nárok na zaplatenie sumy 700 €, ktorú súd žalobcovi priznal spolu s 5 % úrokom z omeškania ročne od 22.3.2014 do zaplatenia a vo zvyšku uplatneného nároku žalobu zamietol ako nedôvodnú, pretože žalobcovi nemohol priznať nárok na poplatok, ktorý bol v zmluve dohodnutý, pretože podľa názoru súdu tento nárok vychádza z neplatne dojednanej zmluvy o úvere.

7. O trovách konania súd rozhodol tak, že žalobcovi v závislosti od jeho úspechu a neúspechu v spore priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 20 % celkovo vzniknutých trov konania žalobcu.

8. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalobca a Krajský súd v Žiline ako súd odvolací svojím uznesením sp. zn. 9Co/26/2018 zo dňa 22.2.2018 rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým žalobcu v časti zamietol ako i vo výroku o trovách konania, zrušil a vec vrátil Okresnému súdu Martin na ďalšie konanie. Vo svojom zrušujúcom uznesení odvolací súd konštatoval, že sa nemohol stotožniť s názorom prijatým súdom prvej inštancie „pretože podľa názoru odvolacieho súdu okolnosť, že žalovaný nemienil zaplatiť poskytnutý úver, neznamená, že nechcel uzatvoriť zmluvu o úvere, práve naopak. Je zrejmé, že žalovaný chcel a vážne mienil uzatvoriť zmluvu o úvere, aby mu bol úver poskytnutý, teda zamýšľal prívodiť právne účinky, ktoré zákon s prejavom vôle (uzatvorením zmluvy o úvere) spája (poskytnutie úveru). Pokiaľ aj nemienil ďalej splácať jednotlivé splátky, alebo vôbec splácať úver, išlo by nanajvýš o konanie žalobcu v omyle, ktorý sa však neplatnosti právneho úkonu nedovoľoval a žalovaný

dovolať nemohol a preto zmluva o úvere je platná (§ 40a Obč. zákonníka). Odvolací súd mal za to, že nemohlo dôjsť k neplatnosti právneho úkonu uzatvorenia zmluvy o úvere z dôvodu, že by právny úkon trpel nedostatkom vôle a preto rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na konanie. Úlohou súdu prvej inštancie bude zaoberať sa otázkou priznania plnenia náhrady škody, ktoré žalobca požadoval v zmysle predložených dokumentov a dôkazov a jeho nárok posúdiť v intenciách naznačených odvolacím súdom.

9. Okresný súd Martin následne vec znova prejednal na pojednávaní dňa 18.4.2018 v neprítomnosti právneho zástupcu žalobcu a žalovaného, ktorí sa obaja ospravedlnili o odročenie pojednávania nepožiadali. Súd viazaný rozhodnutím súdu druhej inštancie súd prehodnotil svoj právny názor a žalobcovi priznal aj nárok na sumu, ktorú mu pôvodne nepriznal a to sumu 450 € spolu s 5 % úrokom z omeškania ročne od 22.3.2014 do zaplatenia ako časť poplatku za poskytnutie úveru (rozdiel medzi pôvodne požadovanou sumou 1.150 € a sumou priznanou rozsudkom zo dňa 24.8.2017 = 700 €). Suma 450 €, ktorú by žalovaný mal podľa úverovej zmluvy zaplatiť ako časť poplatku za poskytnutie úveru, je nárokom žalobcu na náhradu škody, ktorá mu bola spôsobená trestným činom úverového podvodu, ktorého sa žalovaný dopustil a pre ktorý bol právoplatne odsúdený. Nárok žalobcu na toto plnenie nachádza právnu oporu v ust. § 420 ods. 1 Obč. zákonníka, podľa ktorého každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

10. Podľa § 420 ods. 3 Obč. zákonníka zodpovednosti sa zbaví ten, kto preukáže, že škodu nezavinil.

11. V tomto prípade žalovaný úmyselne zavinil škodu vzniknutú žalobcovi tým, že od neho vylákal úver tým, že žalobcu uviedol do omylu v otázke splnenia podmienok na poskytnutie úveru a na splácanie úveru. Táto škoda zodpovedá výške požadovaného poplatku za poskytnutie úveru, teda tomu, čo žalobcovi ušlo tým, že žalovaný porušil svoju právnu povinnosť konaním, ktoré naplnilo znaky trestného činu.

12. Súd preto žalobcovi priznal sumu 450 € spolu s požadovaným úrokom z omeškania od 22.3.2014 do zaplatenia, čím v kontexte so svojím rozsudkom zo dňa 24.8.2017 žalobe v celom rozsahu vyhovel. Keďže žalobca bol v konaní plne úspešný, má v zmysle ust. § 255 ods. 1 C.s.p. proti žalovanému právo na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

13. O výške náhrady trov konania rozhodne po právoplatnosti tohto rozsudku súd prvej inštancie samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, ktorý ho vydal.

Podľa § 363 C. s. p. v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 C. s. p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 C. s. p. odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 C. s. p. odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 C. s. p. odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 C. s. p. prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

a) sa týkajú procesných podmienok,

b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.